

Sygn. akt I CSK 1123/22

POSTANOWIENIE

Dnia 9 listopada 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bosek

w sprawie z powództwa J. S. i A. S.
przeciwko Bank Spółka Akcyjna w W.
o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 9 listopada 2022 r.,
na skutek skarg kasacyjnych powódki A. S.
oraz powoda J. S. od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku
z dnia 12 kwietnia 2021 r., sygn. akt I ACa 79/20,

- 1. odmawia przyjęcia obu skarg kasacyjnych do rozpoznania,**
- 2. oddala wniosek radcy prawnego R. R. o przyznanie od Skarbu Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodom z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

J. S. wniósł o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego wydanego na rzecz wierzyciela Banku¹ spółki akcyjnej w W. tj.: bankowego tytułu egzekucyjnego z 23 kwietnia 2014 r., nr [...] oraz bankowego tytułu egzekucyjnego z 23 kwietnia 2014 r., nr [...]. Powód domagał się zasądzenia na swoją rzecz od pozwanego kosztów sądowych oraz na rzecz pełnomocnika z urzędu kosztów z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej.

A. S. wniosła pozew przeciwko Bankowi¹ spółka akcyjna w W., domagając się tego samego co powód i nieobciążania jej kosztami procesu.

Wyrokiem z 17 grudnia 2019 r. Sąd Okręgowy w Białymstoku oddalił powództwo (pkt 1) i rozstrzygnął o kosztach procesu (pkt 2 i 3).

Wyrokiem z 12 kwietnia 2021 r. Sąd Apelacyjny w Białymstoku, po rozpoznaniu apelacji J. S. i A. S., oddalił apelację (pkt I) oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania odwoławczego (pkt II i III).

Od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku skargi kasacyjne wywiedli powodowie, zaskarżając go w części co do punktu 1. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, oboje skarżący powołali się na oczywistą zasadność skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, wynikającą z przyjęcia przez Sąd II instancji, że skarżący posiadają status przedsiębiorców, a nie konsumentów.

W utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania sprzeczności zaskarżonego orzeczenia z przepisami prawa, których wykładnia i stosowanie nie budzi żadnych wątpliwości albo jego wydania w wyniku oczywiście błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa. Oczywista zasadność skargi kasacyjnej mam miejsce, gdy zarzucane uchybienia mają kwalifikowany charakter i są widoczne *prima facie*, bez konieczności głębszej analizy (por. min.: postanowienia Sądu Najwyższego z: 15 kwietnia 2021 r., IV CSK 617/20; 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18; 23 czerwca 2017 r., II CSK 41/17; 1 marca 2013 r., I CSK 491/12; 21 lutego 2008 r., II UK 307/07; 8 marca 2002 r., I PKN 341/01).

Analiza rozstrzygnięcia Sądu II instancji w kontekście uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie pozwala na stwierdzenie, że spełniona jest przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Zdaniem skarżących, oczywista zasadność skargi kasacyjnej wynikała z tego, że „[u]mowy zawarte z powodami oparte są na nieważnych klauzulach, zwłaszcza umowa z dnia 15 czerwca 2011 roku nr [...], gdzie powódka A. S. i jej mąż zostali potraktowani jako przedsiębiorcy, a nie jako konsumenci.” Zdaniem skarżących, bank przyznał sobie korzyści wynikające z tych umów niewspółmierne do korzyści powodów.

Skarżący w żaden sposób nie wykazali naruszenia przepisów prawa. Jak słusznie zwrócił uwagę Sąd II instancji, z uchwały Sądu Najwyższego z 26 lutego 2015 r., III CZP 108/14 wprost wynika, że sprawa z powództwa producenta rolnego – rolnika prowadzącego działalność wytwórczą w zakresie produkcji zwierzęcej – przeciwko przedsiębiorcy o roszczenie wynikające z umowy kontraktacji jest sprawą gospodarczą.

Skarg kasacyjnych nie można więc było uznać za oczywiście uzasadnione.

Wnioski o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu podlegały oddaleniu (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 14 grudnia 2018 r., I CZ 111/18; 20 września 2007 r., II CZ 69/07; 9 lutego 2018 r., I CZ 5/18; 2 czerwca 2022 r., I CSK 53/22). W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że profesjonalny pełnomocnik ustanowiony w sprawie powinien kierować się zasadami profesjonalizmu i z wykorzystaniem wiedzy fachowej dokonać oceny, czy przysługujący stronie środek prawny nie jest oczywiście bezzasadny. W przypadku stwierdzenia, że skarga kasacyjna jest niedopuszczalna lub oczywiście bezzasadna, pełnomocnik ustanowiony z urzędu może odmówić jej sporządzenia (uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 21 września 2000 r., III CZP 14/00). Autorka obu skarg kasacyjnych sama przyznała, że skargi kasacyjne zostały sporządzone na wyraźne żądanie stron.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

[as]